

Holstebro Kommune
Teknik- og miljøforvaltningen
Rådhuset
7500 Holstebro
Att.: Torben Videbæk

**HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.
Orienterende jordbundsundersøgelse for boligområde.
Geoteknisk undersøgelsesrapport.**

Nupark 51
7500 Holstebro

Telefon: 97 41 14 99
Fax: 97 41 13 99

Direkte: 96 13 72 47
E-mail: knf@cowi.dk

Dato: 14. marts 2007

Sag nr.: 65092-22

Initialer: KNF

Geodan A/S
CVR-nr.: 44 62 35 28

Rapport nr. 1.

Dokument nr.: 65092-22.1

Revision nr.: 01

Udgivelsesdato: 14. marts 2007

Udarbejdet: Knud Fredslund / *KNF*

Kontrolleret: *f.* SPN / *SPN*

Godkendt: KNF / *KNF*

	Indholdsfortegnelse	Side
1	Undersøgelsens formål	3
2	Mark- og laboratoriearbejde	3
3	Koter	4
4	Jordbunds- og vandspejlsforhold	4
5	Funderingsforhold	5
5.1	Generelt	5
5.2	Direkte fundering på intakte aflejringer	7
5.3	Direkte fundering på indbygget sandfyld	7
6	Udførelse	8
7	Supplerende undersøgelser	9
8	Kontrol	9
9	Geoteknisk projekteringsrapport	10
10	Afsluttende bemærkninger	10

Bilagsfortegnelse

	Nr.
Signaturer og definitioner	A
Princip for udskiftning	B
Boreprofil, boring B 1	1.1
Boreprofil, boring B 2	1.2
Boreprofil, boring B 3	1.3
Boreprofil, boring B 4	1.4
Boreprofil, boring B 5	1.5
Boreprofil, boring B 6	1.6
Boreprofil, boring B 7	1.7
Boreprofil, boring B 8	1.8
Boreprofil, boring B 9	1.9
Boreprofil, boring B 10	1.10
Boreprofil, boring B 11	1.11
Boreprofil, boring B 12	1.12
Situationsplan	1.13

1 Undersøgelsens formål

For Holstebro Kommune er der i januar og februar 2007 udført en orienterende geoteknisk undersøgelse for et nyt boligområde beliggende ved Sirvej i Krunderup.

I områderne ved borerne B 1 - B 8 påregnes opført fritliggende enfamiliehuse. Ved borerne B9 - B 10 etableres forsinkelsesbassiner og ved B11 - B 12 etableres boldbane.

På undersøgelsestidspunktet forelå der ikke yderligere oplysninger.

Det er undersøgelsens formål at fremskaffe geologiske og geotekniske data i et sådant omfang, at der kan udarbejdes et foreløbigt funderingsprojekt for bygge-modningen af boligområdet.

2 Mark- og laboratoriearbejde

Den 17. januar 2007 samt den 9. - 12. februar er der udført 12 uforede, Ø 150 mm geotekniske borer (B 1 - B 12), som er afsluttet 4,0 m under nuværende terræn (m u.t.).

Borerne er afsat med GPS, og de tilhørende terrænkoter, DVR90, er bestemt ved nivellelement.

Boringernes placering fremgår af situationsplanen, bilag 1.13.

I borerne er der registreret laggrænser, udtaget omrørte jordprøver samt udført vingeforsøg til bestemmelse af de kohæsive jordarters vingestyrke i intakt og omrørt tilstand, henholdsvis c_v og c_{vr} .

Der er installeret Ø 25 mm PVC-pejlerør med slidsefilter i borerne, så vandspejlsniveauet kan holdes under observation.

Vandspejlet i pejlerørene er indmålt den 13. februar 2007.

Jordprøverne er bedømt i overensstemmelse med Dansk Geoteknisk Forenings "Vejledning i ingeniørgeologisk prøvebeskrivelse" af maj 1995.

Med relevante jordprøver er der udført forsøg til bestemmelse af det naturlige vandindhold, w.

Jordprøvernes kalkindhold er vurderet med en 10 % saltsyreopløsning.

Resultatet af ovenstående fremgår af boreprofilerne, bilag 1.1 - 1.12.

De i rapporten anvendte symboler, enheder og signaturer er beskrevet i signaturforklaringen, bilag A.

3 Koter

Koterne for boringerne refererer til Dansk Vertikal Reference (DVR90).

Som højdefifikspunkt for nivellelementet er anvendt overkant brønndæksel i fortovet umiddelbart nordvest for Sir Lyngbjerg Centeret. Dækselkoten er oplyst til DVR90 +32,91 m.

Terrænkoterne ved boringerne fremgår af boreprofilerne.

4 Jordbunds- og vandspejlsforhold

Bortset fra boring B 3 er der i boringerne truffet 0,3 á 0,6 m muld (lokalt tillige fyldssand og svagt humusholdigt sand) afløst af vekslende aflejringer af ler, moræneler, morænesand, sand og grus.

I boring B 3 er der øverst truffet 2,0 m fyld (muld og muldblandet sand) afløst af glacialt sand.

Den 13. februar 2007 er der pejlet i de etablerede pejlerør i boringerne, hvor der er målt de i tabel 1 anførte vandspejl:

Tabel 1: Vandspejlsmålinger

Boring Nr.	Terræn Kote, DVR90 (m)	Vandspejlsniveau	
		Kote, DVR90 (m)	Dybde (m u.t.)
B 1	+32,0	< +28,9	> 3,1
B 2	+32,1	< +28,5	> 3,6
B 3	+32,0	< +28,1	> 3,9
B 4	+32,0	< +28,1	> 3,9
B 5	+30,2	< +26,3	> 3,9
B 6	+29,9	+26,6	3,3
B 7	+29,9	< +26,2	> 3,7
B 8	+30,1	< +26,2	> 3,9
B 9	+29,3	< +25,4	> 3,9
B 10	+28,8	< +24,9	> 3,9
B 11	+29,5	+27,1	2,4
B 12	+28,1	+24,4	3,7

Vandspejlets beliggenhed må påregnes være afhængigt af såvel årstid som nedbør.

Det anbefales at pejle regelmæssigt i boringerne, indtil udgravningsarbejdet begyndes.

For en mere detaljeret beskrivelse af jordbundsforholdene henvises til boreprofilene.

5 Funderingsforhold

5.1 Generelt

Den geotekniske undersøgelse viser, at projektet på det foreliggende grundlag kan behandles i normal funderingsklasse, jf. Dansk Standards "Norm for fundering", DS 415, 4. udgave af 23. april 1998, punkt 2.1.2.

For boringerne er der i tabel 2 angivet det vurderede niveau for overside bæredygtige lag, OSBL:

Tabel 2: Overside bæredygtige lag, OSBL

Boring Nr.	Terræn		OSBL Dybde (m u.t.)
	Kote (m)	Kote (m)	
B 1	+32,0	+31,5	0,5
B 2	+32,1	+31,8	0,3
B 3	+32,0	+30,0	2,0
B 4	+32,0	+31,7	0,3
B 5	+30,2	+29,9	0,3
B 6	+29,9	+29,3	0,6*
B 7	+29,9	+29,1	0,8
B 8	+30,1	+29,6	0,5
B 9	+29,3	+28,9	0,4
B 10	+28,8	+28,5	0,3
B 11	+29,5	+29,3	0,2
B 12	+28,1	+27,6	0,5

* Der er truffet kalkfrit moræneler med lave styrkeparametre under OSBL, se tabel 3.

Med de konstaterede jordbunds- og vandspejlsforhold vurderes den mest fordelagtige funderingsmetode at være:

- Direkte fundering på intakte aflejringer, hvor OSBL er beliggende over projekteret funderingsniveau, se afsnit 5.2.

og

- Direkte fundering efter udskiftning af recente aflejringer med indbygget sandfyld, hvor OSBL er beliggende under projekteret funderingsniveau, se afsnit 5.3.

Ved fundering i aflejringer svarende til de under OSBL trufne kan der ved dimensionering af fundamenterne anvendes de i tabel 3 angivne rumvægte og karakteristiske styrke- og deformationsparametre.

I tabel 3 er angivet rumvægte over og under vandspejlet (γ/γ'), plan friktionsvinkel (ϕ_k), udrænet forskydningsstyrke (c_{uk}), effektiv friktionsvinkel og kohæsion (ϕ'_k og c'_k) samt konsolideringsmodul (K).

Værdierne er fastlagt på grundlag af målinger, erfaringer og skøn.

Tabel 3: Rumvægte og karakteristiske styrke- og deformationsparametre

Jordart	γ/γ' (kN/m ³)	ϕ_k (°)	c_{uk} (kN/m ²)	ϕ'_k (°)	c'_k (kN/m ²)	K (MN/m ²)
Fyld sand*	18/10	36	-	36	-	40
Sand, Sg/Gc	18/10	34	-	34	-	25
Ler, Sg (B1)	19/9	-	40	30	4	8
Moræneler	20/10	-	50**	30	4	8
Morænesand	21/11	34	-	34	-	25

* Som beskrevet i afsnit 6.3.

** I de boringcr, som i tabel 2 er markert mcd *, er dcr truffet kalkfrit moræneler med lave styrkeparametre under OSBL, dvs. $c_{uk} = c_v = 15 \text{ á } 20 \text{ kN/m}^2$.

Fundamenterne skal dimensioneres i henhold til DS 415, Norm for fundering.

Dimensioneringen skal udføres i såvel brudgrænsetilstanden (bæreevne) som anvendelsestilstanden (sætninger) i overensstemmelse med retningslinierne i DS 415, kapitel 5 samt afsnit 6.1 og 6.2.

I anvendelsestilstanden kan der forudsættes trykspredning 2:1 (lodret:vandret) ned gennem jordlagene.

Ved fundering på vekslende aflejringer af sand-, ler- og silt skal fundamenterne undersøges for en fundering på alle jordarter. Den mindste bæreevne er dimensionsgivende.

Hvor der funderes over aflejringer med lave styrkeparametre under OSBL (boringer markeret med * i tabel 2) samt ved fundering på sand over ler skal der undersøges for gennemlokning.

Da der muligvis funderes på varierende sand- og leraflejringer bør stribefundamenter armeres i over- og underside for at imødegå risikoen for eventuelle skadelige differenssætninger.

Armeringen i såvel top som bund bør svare til 0,2 % af stribefundamenternes samlede betontværtsnitsareal.

De trufne øvre aflejringer kan lokalt ikke påregnes at være selvdrenende, hvorfor det anbefales at etablere omfangsdræn omkring bygninger. Drænledningerne skal placeres i niveau med fundamentsundersiden.

Der skal således forudsættes et vandspejl i niveau med drænledningerne.

Såfremt der ikke etableres omfangsdræn skal der regnes med et vandspejl nær terræn.

Dræningen skal i øvrigt udføres i overensstemmelse med retningslinierne i DS436, Norm for dræning af bygværker mv.

5.2 Direkte fundering på intakte aflejringer

Der funderes direkte på intakte aflejringer svarende til de under OSBL trufne.

Fundamenterne skal overalt føres ned i mindst frostsikker dybde under fremtidigt terræn, hvilket er 0,9 m.

Gulve inklusive kapillarbrydende lag kan udlægges direkte på de trufne aflejringer under OSBL.

Efterfyldning under gulve foretages med egnet sandfyld som beskrevet i kapitel 5.3.

Der henvises i øvrigt til gældende Bygningsreglement.

5.3 Direkte fundering på indbygget sandfyld

Samtlige aflejringer over OSBL skal udskiftes med velkomprimeret, ren sandfyld efter de på bilag B angivne retningslinier, hvorefter der funderes direkte i mindst frostsikker dybde svarende til 0,9 m under fremtidigt terræn.

Som tilfyldning under fundamenter og gulve foreslås der anvendt ren sandfyld.

Sandfylden kan være som bundsikringssand og -grus (BL II) med et uensformig cdstal, $U = d_{60}/d_{10}$, på mindst 2,5, et maksimalt finstofindhold (materiale < 0,063 mm) på 9 % og ingen korn større end 90 mm. Herudover må sandfylden ikke indeholde klumper af ler, silt eller organisk materiale.

Sandfylden indbygges i lag af maksimalt 30 cm tykkelse med egnet komprimeringsudstyr.

Det anbefales at anvende de i tabel 4 anførte krav til komprimeringsgrader, som forudsætter, at der måles med isotopsonde.

Tabel 4: Komprimeringskrav for materiale under og over fundamentsunderkant, FUK (isotopsonde)

Niveau	Standard proctorforsøg		Vibrationsindstampning	
	Middel	Mindste	Middel	Mindste
Under FUK	98 %	95 %	95 %	92 %
Over FUK	96 %	93 %	93 %	90 %

Middelværdien bestemmes som gennemsnittet af mindst 5 forsøg, og ingen enkeltværdi må være mindre end mindste værdien.

I forbindelse med komprimeringen er det vigtigt, at sandfylden fra starten har et vandindhold omkring det optimale.

Hvor afstanden fra fundamentsunderkant til oversiden af de intakte aflejringer er mindre end fundamentsbredden, skal fundamenterne undersøges for både det indbyggede sandfyld og de underliggende, intakte aflejringer.

Gulve inklusive kapillarbrydende lag kan udlægges direkte på den indbyggede sandfyld som vist på bilag B.

Der henvises i øvrigt til gældende Bygningsreglement.

6 Udførelse

Som det fremgår af tabel 1 er vandspejlet i boringerne generelt registreret mere end 2,4 m u.t., hvorfor der ikke forventes væsentlige vandspejlsproblemer under udførelsen.

Hvis der skal graves under grundvandsspejlet er en midlertidig grundvands-sænkning ubetinget nødvendig for at bevare udgravingssider og -bund intakte.

Hvor der skal graves i sand, skal det inden udgravningsarbejdet påbegyndes sikres, at grundvandsspejlet overalt er afsænket mindst 0,3 meter under udgravningsniveau for at bevare udgravningsbunden intakt og muliggøre en effektiv komprimering af den indbyggede sandfyld.

I sandaflejringerne vurderes en midlertidige grundvandssænkning mest hensigtsmæssigt udført med filterkastede sugespidser tilsluttet et effektivt vacuum-pumpeanlæg.

I leraflejringerne vurderes en midlertidige grundvandssænkning mest hensigtsmæssigt udført med drænrender ført til pumpesump(e).

Afledning af grundvand i forbindelse med byggearbejder kræver myndighedsgodkendelse, jf. Vandforsyningslovens § 26.

Såfremt jordbundsforholdene overalt svarer til dem, der er fundet i boringerne, kan udgravningsarbejdet formentlig udføres uden særlige problemer, forudsat der udføres midlertidig grundvandssænkning, som beskrevet ovenfor.

Af hensyn til arbejdssikkerheden bør midlertidige, frie udgravingsskråninger i sand og ler ikke stå med stejlere hældning end 1:1 (lodret:vandret). Under særlige forhold med vandførende grus-, sand- og siltlag, pludseligt tøbrud og belastning af skråningstoppen skal hældningerne ubetinget reduceres, så farlige skred ikke fremkommer.

Eventuelt løsnet, opblødt eller frossen jord skal bortgraves inden fundamenterne støbes.

7 Supplerende undersøgelser

Det anbefales at supplere nærværende undersøgelse når konkrete byggeprojekter foreligger.

8 Kontrol

I forbindelse med udgravnings- og funderingsarbejdet skal der udføres geotekniske kontrolundersøgelser i overensstemmelse med retningslinierne i DS 415, afsnit 8.1 og punkt 8.2.1 - 8.2.3.

Fundamentsudgravningerne skal inspiceres til kontrol af, at der overalt funderes på intakte aflejringer svarende til de under OSBL trufne.

Det skal sikres, at der overalt funderes i frostsikker dybde under fremtidigt terræn.

Sandfyldens kvalitet og komprimering skal kontrolleres.

Det skal ved inspektion sikres, at det projekterede drænsystem er effektivt og placeret i det forudsatte niveau.

9 Geoteknisk projekteringsrapport

I henhold til DS 415, kapitel 6, punkt 6.1.7 skal der udarbejdes en geoteknisk projekteringsrapport, som samler den geotekniske projektering - herunder forudsætninger, parametre, beregninger og resultater.

Projekteringsrapporten skal endvidere indeholde en plan for kontrol, overvåning og vedligeholdelse.

Nærværende geotekniske undersøgelsesrapport danner grundlag for den geotekniske projekteringsrapport.

10 Afsluttende bemærkninger

I det omfang det ønskes, står Geodan til rådighed for videre drøftelse af geotekniske og funderingsmæssige spørgsmål i sagen.

De udtagne jordprøver opbevares 2 uger fra dags dato, hvorefter de bortkastes, medmindre der forinden foreligger anden aftale.

GEODAN A/S

Knud Fredslund

SITUATIONSPLAN

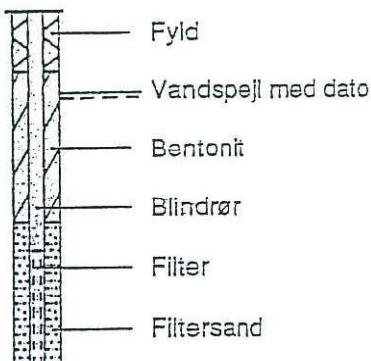
	Boring		Prøveramning
	Boring med prøveoptagning		Sætningsmåling
	Gravning / komprimeringskontrol		Poretryksmåling
	Tryksøndering / CPT forsøg		Geoelektrisk punktprofil
	Vingeforsøg		Geoelektrisk linieprofil
	Belastningsforsøg		Fixpunkt for nivellelement

BOREPROFIL

Forsøgsresultater :

w	(%)	○	: Vandindhold, forholdet mellem vandvægt og kornvægt.
w _L	(%)	w _P ———— w _L	: Vandindhold ved overgang fra flydende til plastisk konsistens.
w _P	(%)		: Vandindhold ved overgang fra plastisk til halvfast konsistens.
γ	(kN / m ³)	△	: Forholdet mellem totalvægt og totalvolumen.
c _v , c _{vr}	(kN / m ²)	●, ○	: Udrænet forskydningsstyrke bestemt ved vingeforsøg
N	(slag / 30 cm)	▼	: Resultat af standard penetration test.
g _f	(%)	÷	: Forholdet mellem vægttab ved glødning og komvægt. (reduceret for kalk)
e		▽	: Forholdet mellem porevolumen og kornvolumen.

Pejlerør :

Signaturer :

	Sten		Brunkul
	Grus		Tørv
	Sand		Gytje
	Silt		Muld
	Ler		Fyld
	Moræneler		Skaller
	Kalk / Kridt		Planterester

Prøvetype :

	Poseprøve
	Poseprøve, stor
	Rørprøve, intakt
	Glasprøve / SPT-prøve

Dannelsesmiljø :

Br	Brakvand
Fe	Ferskvand
Fl	Flydejord
Gl	Gletscher
Ma	Marint
Na	Nedskyl
Ov	Overjord
Sk	Skredjord
Sm	Smetevand
Yi	Vind

Geologisk alder :

Re	Recent
Kv	Kvartær
Pg	Postglaciale
Sg	Sønglacielt
Ge	Glacielt
Ig	Interglacielt
Te	Tertiært
Pk	Prækvartært

Forkortelser :

enk.	enkelte
sort.	sorteret
st.	stærkt
sv.	svagt
kfr.	kalkfr.
khl.	kalkholdig

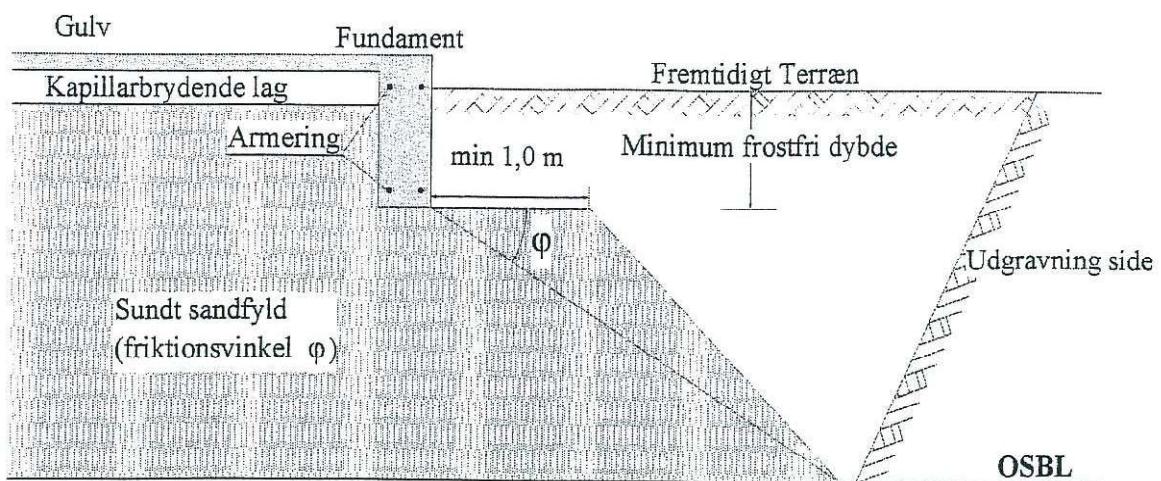
GEODAN

SIGNATURER OG DEFINITIONER

Dato:

Bilag nr.: A

Skematisk snit :

Udførelse :

Samtlige lag over OSBL fjernes og erstattes med sundt sandfyld (friktionsvinkel ϕ jf. rapport).

Sandfyldet udlægges i lag af højst 30 cm under effektiv komprimering til minimum de i rapporten beskrevet krav.

Derefter udføres normal direkte fundering (eventuelt med armeret fundamenter) i minimum frostfri dybde med gulve udlagt direkte på kapillarbrydende lag.

Udskiftning udføres i fornødent omfang udenfor fundamenterne (jf. ovenstående snit) således at stabilitets- og bæreevnekriterier er overholdt, ved moderat belastning kan dette normalt påregnes ved udskiftning under en linie udgående 1 meter udenfor fundamentsyderkant med hældning 1:1 á 1:1,5 nedeften.

GEODAN

Princip for udskiftning

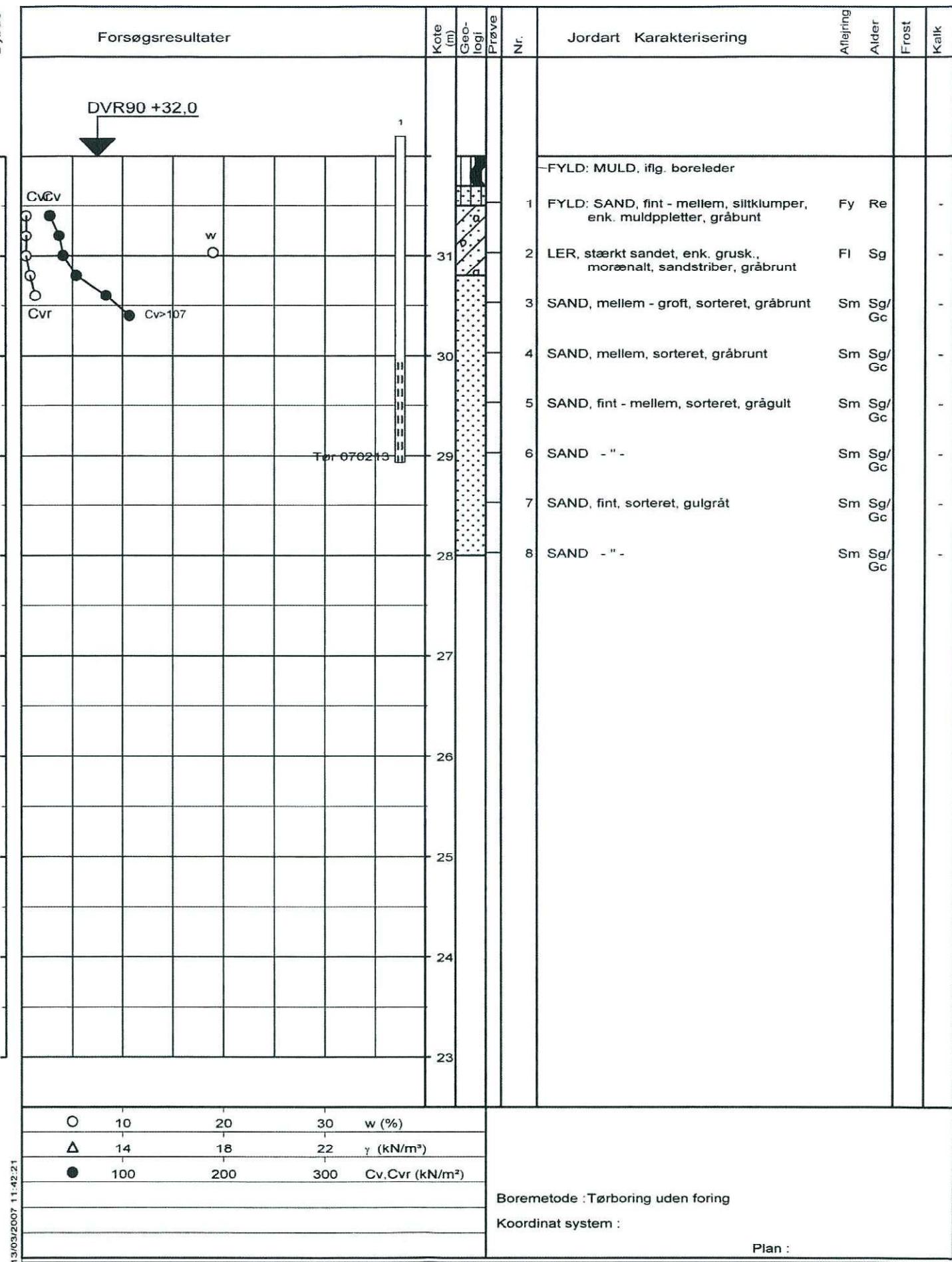
TEGN. RDB

GODK.: Niem

DATO: 07-10-02

BILAG NR

B

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070117 DGU-nr.:

Boring : B1

Udarb. af : HJT

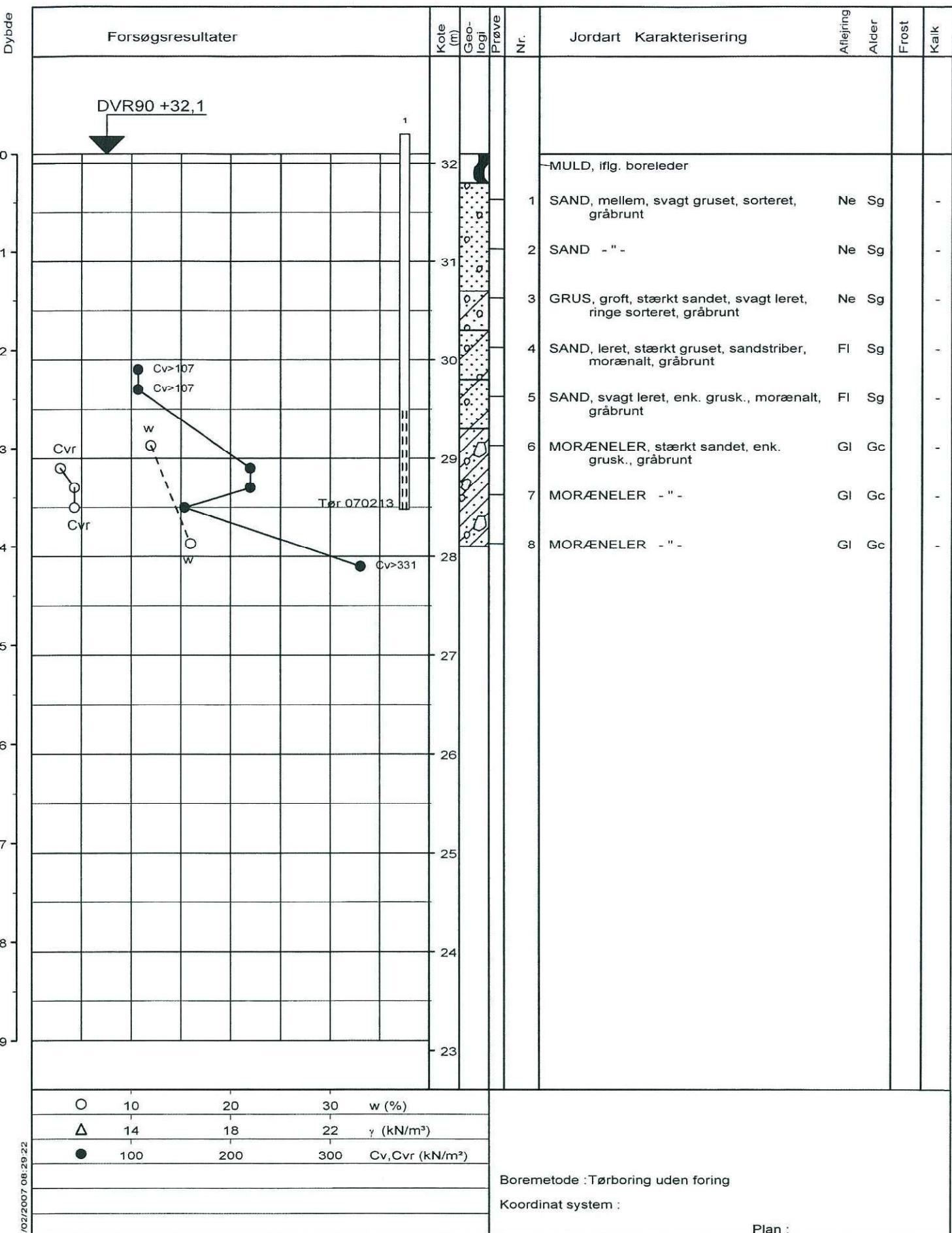
Kontrol : KME

Godkendt : SPA Dato : 03

Bilag : 1.1

5 / 1

Dybde

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM

Boret af : PRB

Dato : 20070117 DGU-nr.:

Boring : B2

Udarb. af : HJT

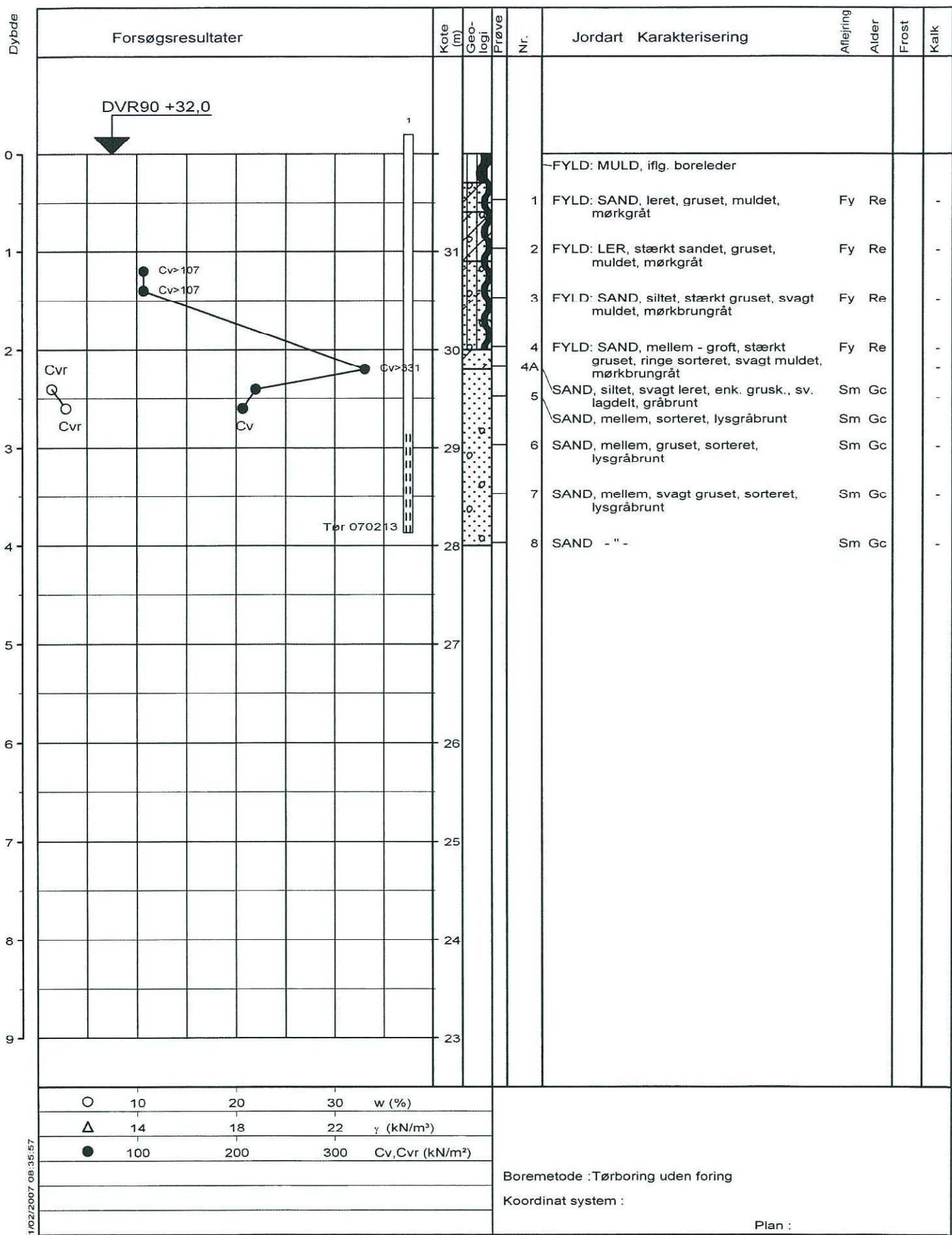
Kontrol : KVF

Godkendt : SPN

Dato : 07.03.07

Bilag : 1.2

s. 1 / 1

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070117 DGU-nr.:

Boring : B3

Udarb. af : HJT

Kontrol : HN

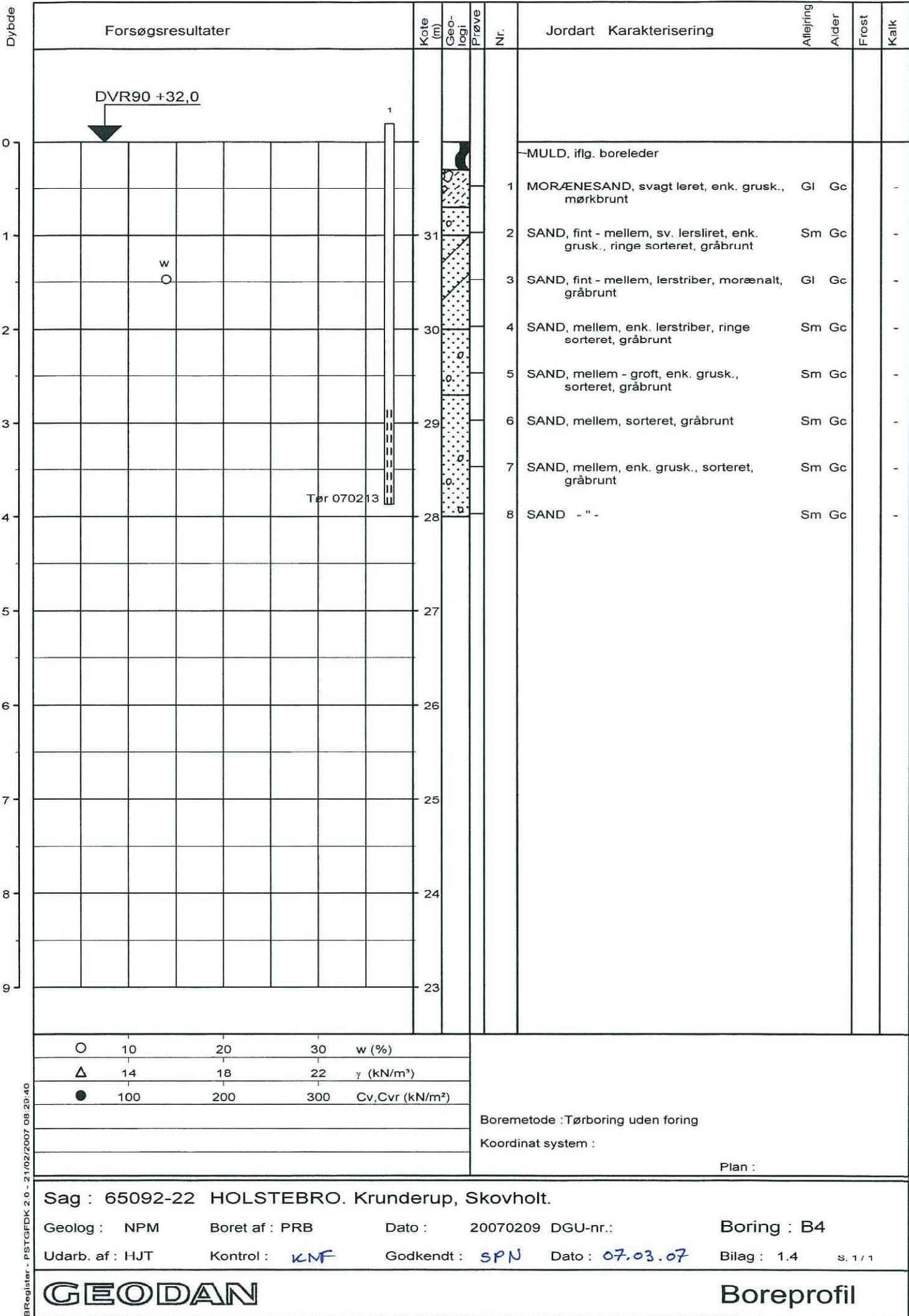
Godk.

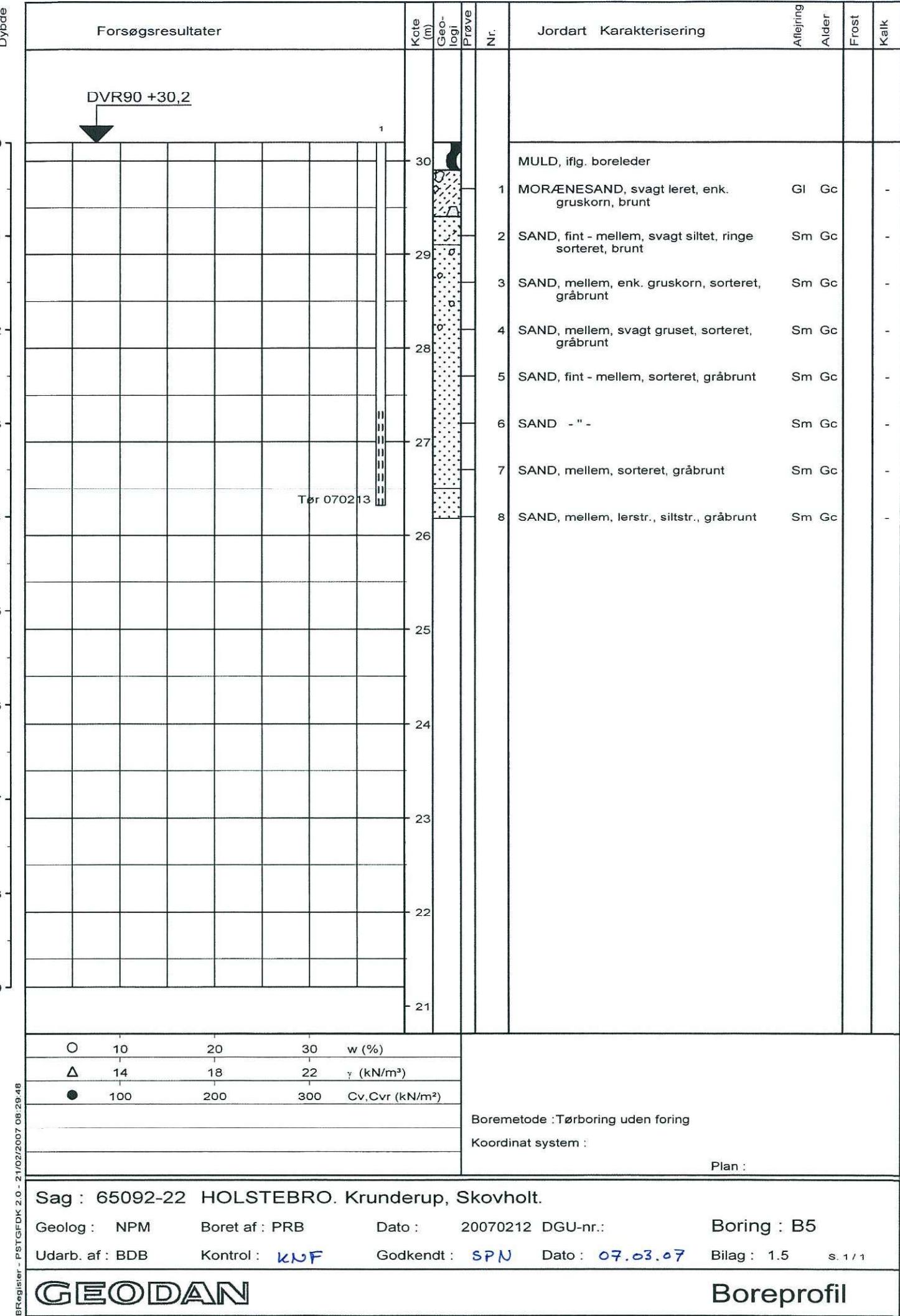
SPN Dato : 0

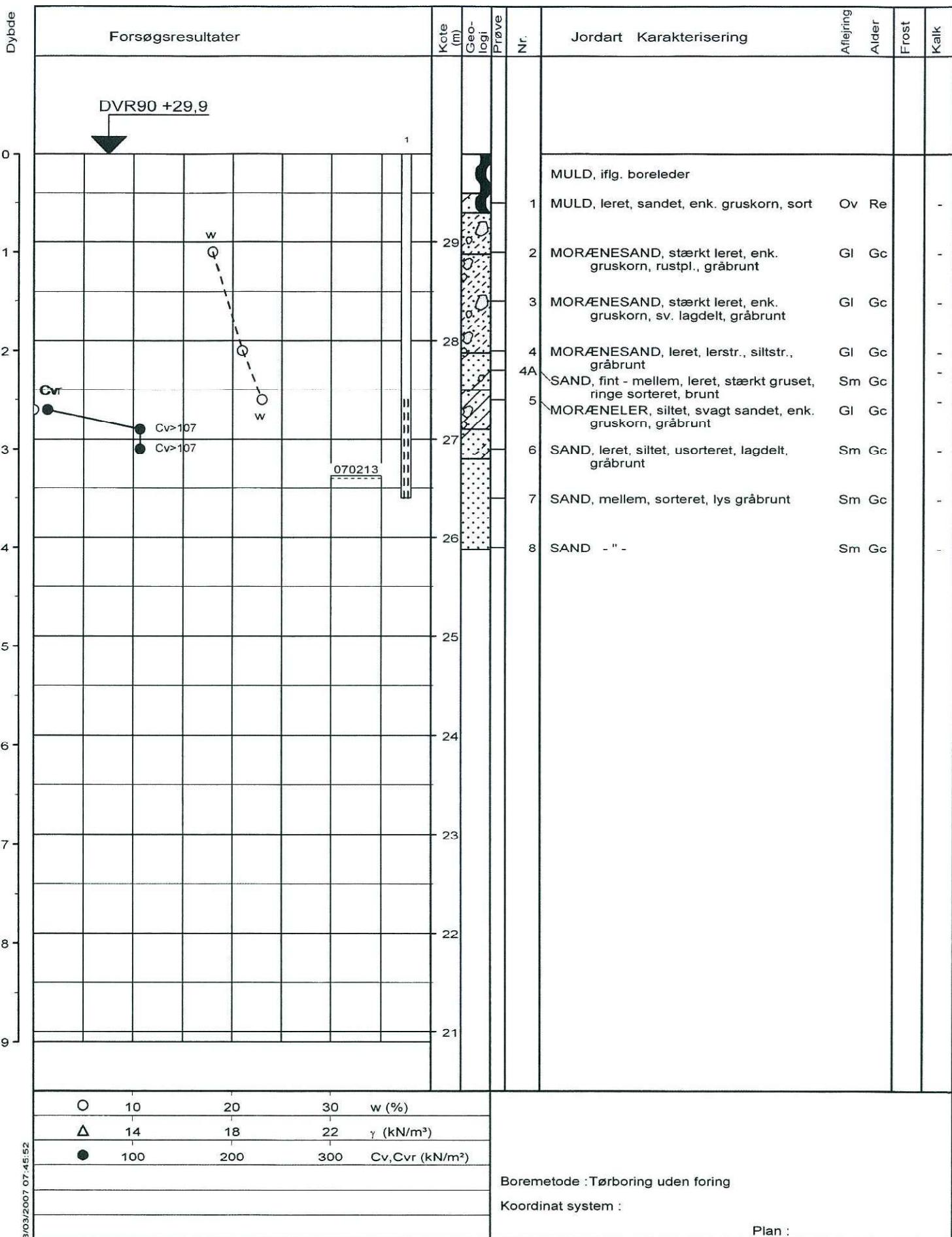
Bilag : 1.3

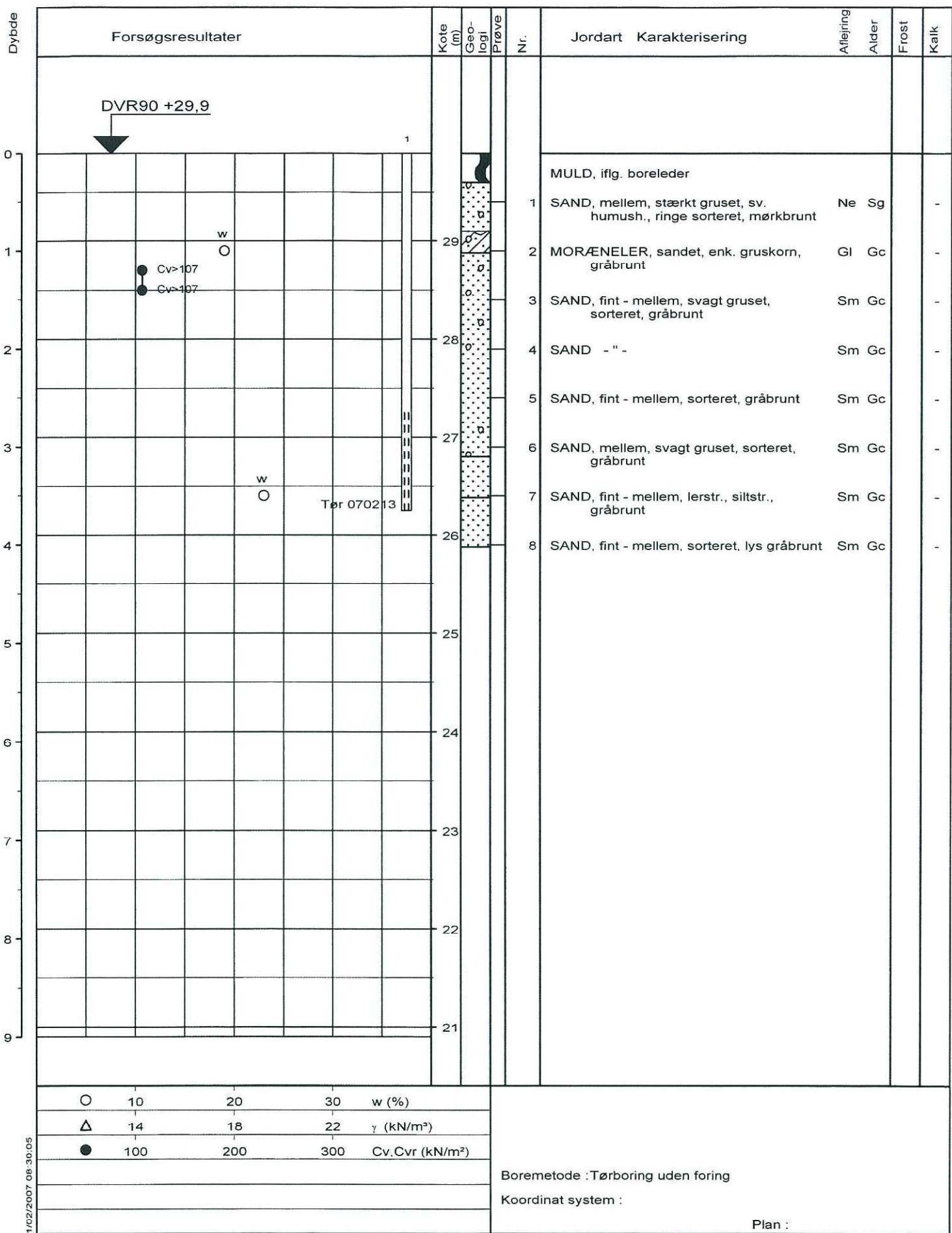
GEODAN

Boreprofil

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070212 DGU-nr.:

Boring : B7

Udarb. af : BDE

Kontrol : KNF

Godkendt : SPN Dato : 0

Godkendt : SPN Dato : 07.03.07 Bilag : 1.7 s. 1 / 1

Boremetode : Tørborring uden foring

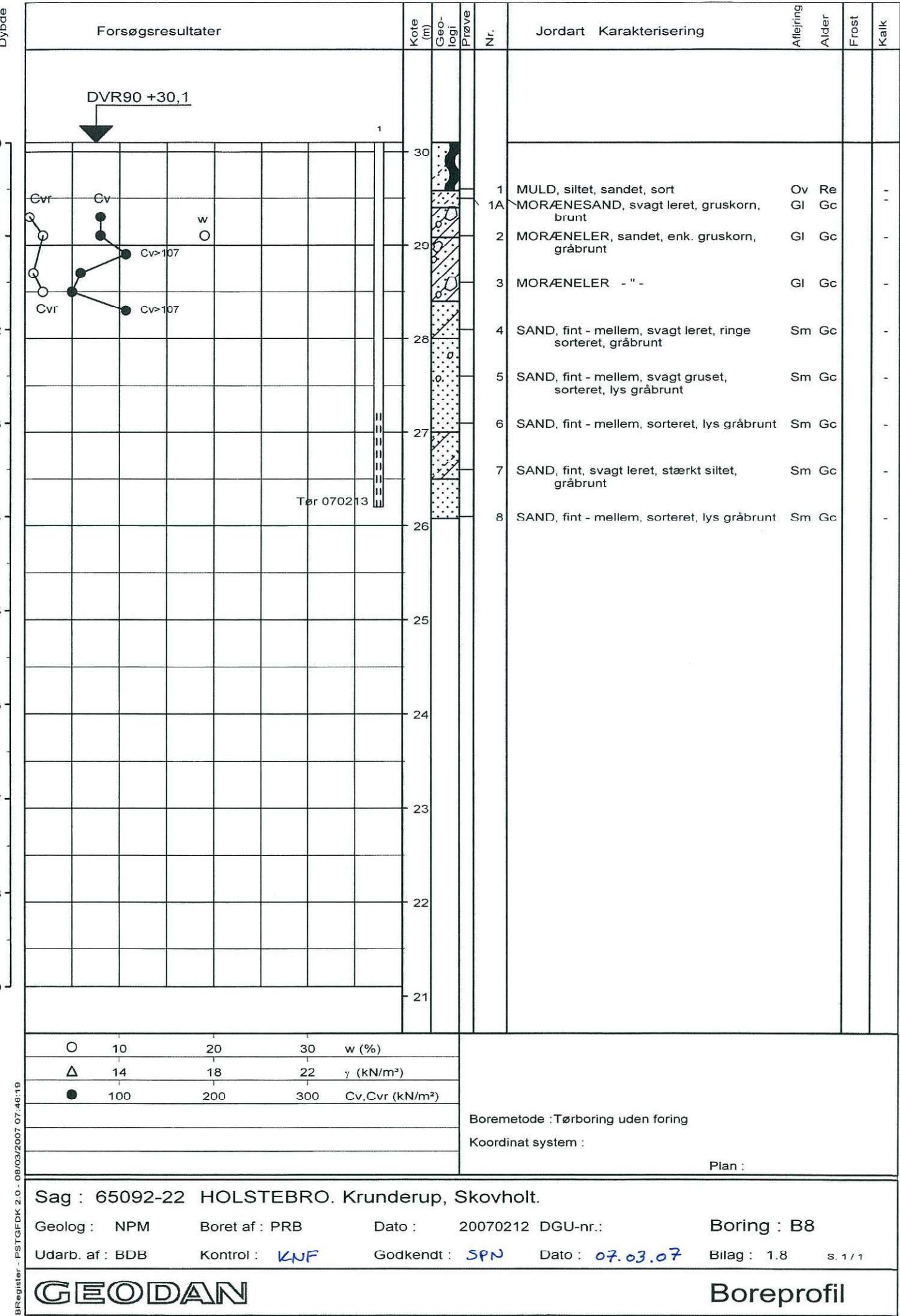
Koordinat system :

Plan :

3Register - PSTGFDK 20 - 21/02/2007 08:30:05

GEODAN

Boreprofil

Dybde

Forsøgsresultater

Kole
(m)Geo-
logi

Prove

Jordart Karakterisering

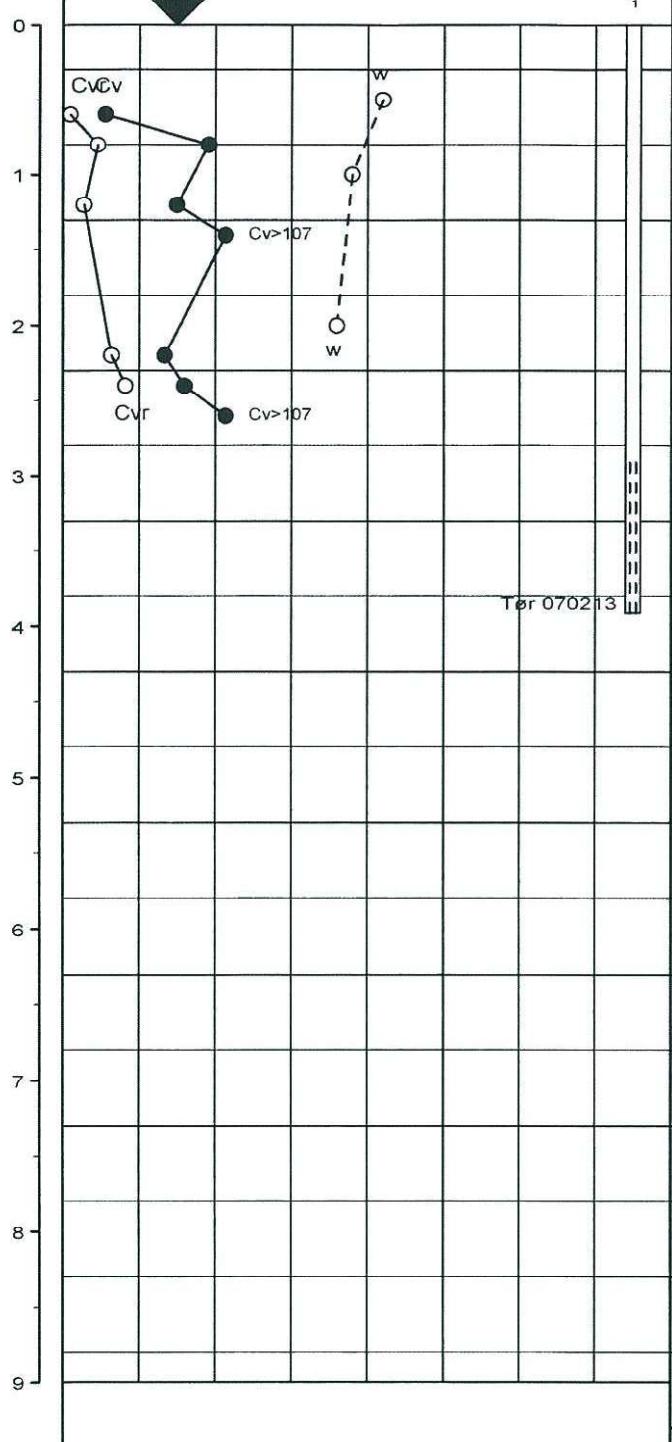
Allejring

Alder

Frost

Kalk

DVR90 +29,3

Nr.

MULD, iflg. boreleder

1	MORÆNELER, sandet, enk. gruskorn, brunt	Gl Gc	-
2	MORÆNELER, sandet, enk. gruskorn, gråbrunt	Gl Gc	-
3	SAND, fint - mellem, gruset, enk. lerstr., ringe sorteret, brunt	Sm Gc	-
4	MORÆNELER, sandet, enk. gruskorn, gråbrunt	Gl Gc	-
5	SAND, fint - mellem, sorteret, lys gråbrunt	Sm Gc	-
6	SAND - " -	Sm Gc	-
7	SAND, fint, siltet, sorteret, gråbrunt	Sm Gc	-
8	SAND, fint, svagt siltet, sorteret, lys gråbrunt	Sm Gc	-

○	10	20	30	w (%)
△	14	18	22	γ (kN/m³)
●	100	200	300	Cv, Cvr (kN/m²)

Boremethode : Tørboring uden foring

Koordinat system :

Plan :

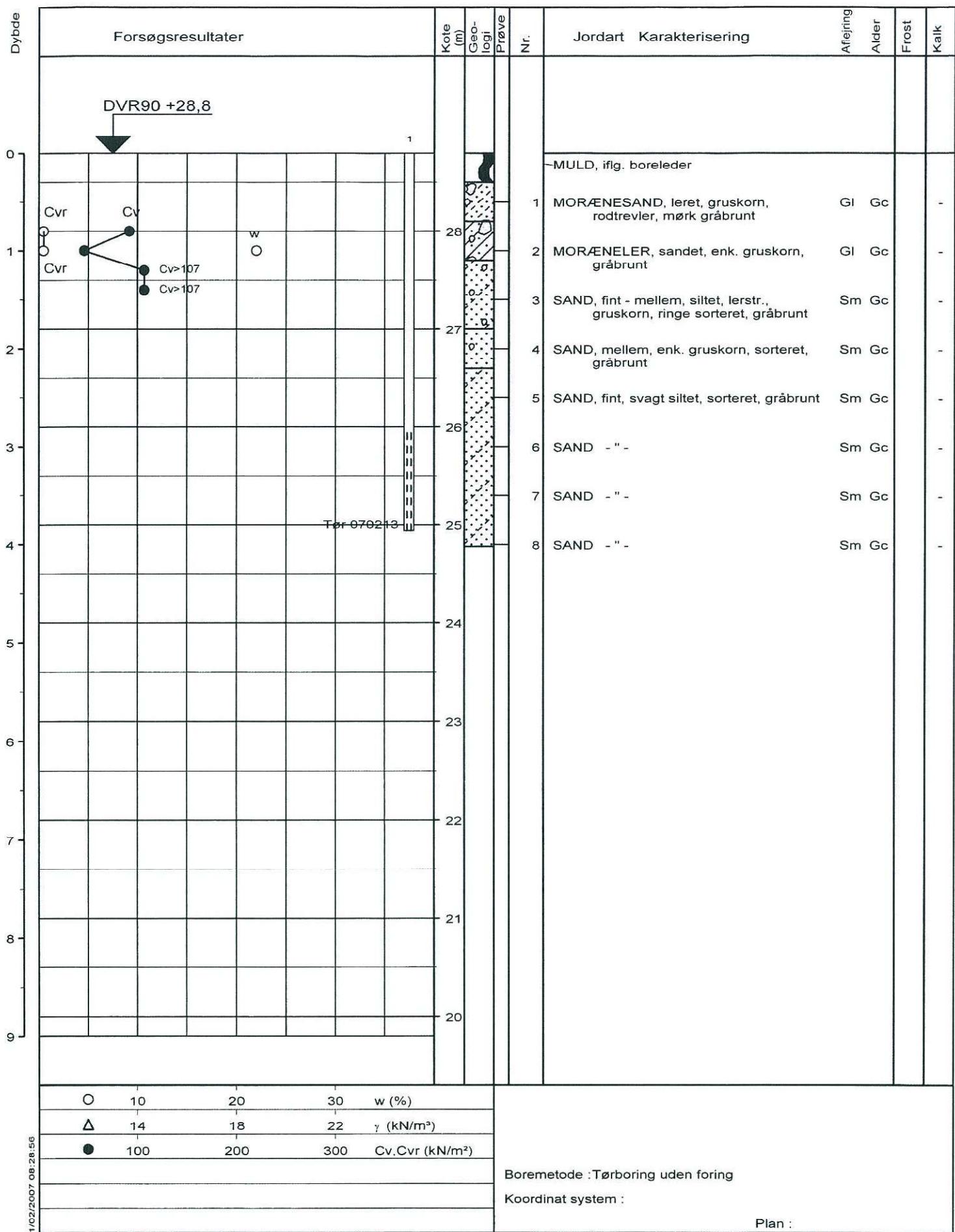
Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070212 DGU-nr.:

Boring : B9

Udarb. af : BDB Kontrol : KNF Godkendt : SPN Dato : 07.03.07 Bilag : 1.9 s. 1 / 1

GEODAN**Boreprofil**

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070212 DGU-nr.:

Boring : B10

Udarb. af : BDE

Kontrol : *ku*

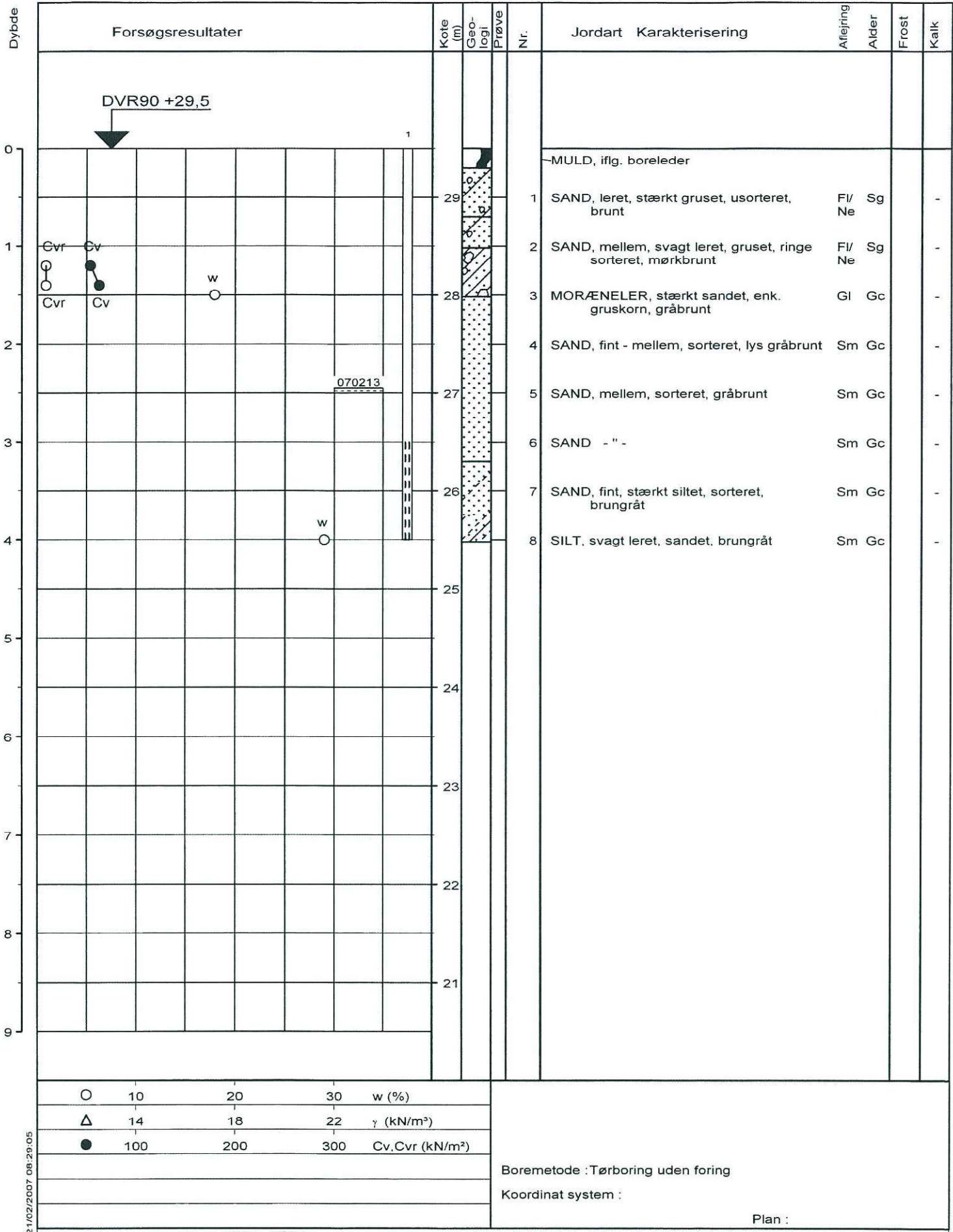
Dato : 20070212 DGU-nr.:

Godkendt : SPN Dato : 07.03.07

Bilag : 1.10 s. 1 / 1

GEODAN

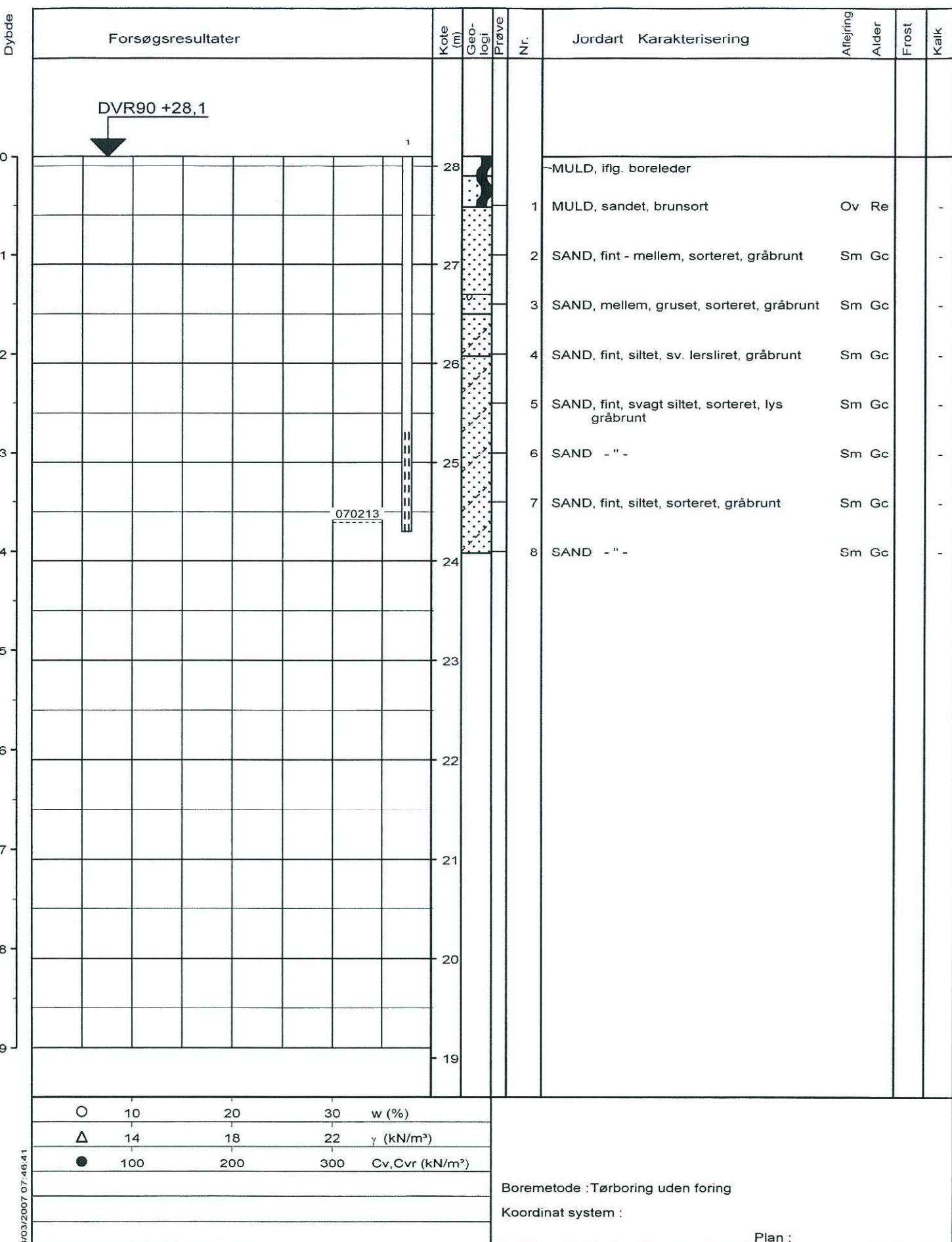
Boreprofil

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM Boret af : PRB Dato : 20070212 DGU-nr.: Boring : B11
 Udarb. af : BDB Kontrol : KNP Godkendt : SPN Dato : 07.03.07 Bilag : 1.11 s. 1 / 1

Dybe

Sag : 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

Geolog : NPM

Boret af : PRB

Dato :

20070212 DGU-nr.:

Boring : B12

Udarb. af : BDB

Kontrol : KNF

Godkendt : SPN

Dato : 07.03.07

Bilag : 1.12 s. 1 / 1

GEODAN

Situationsplan

1:2000

FORSØG: PRB

TEGN.: KNF/JKHE

SN: 65092-22 HOLSTEBRO. Krunderup, Skovholt.

KONTROL: KNF

GODK.: SPN

DATO: 16.02.2005

BILAG NR.: 1.13